

Vizuální hodnocení vodního květu sinic

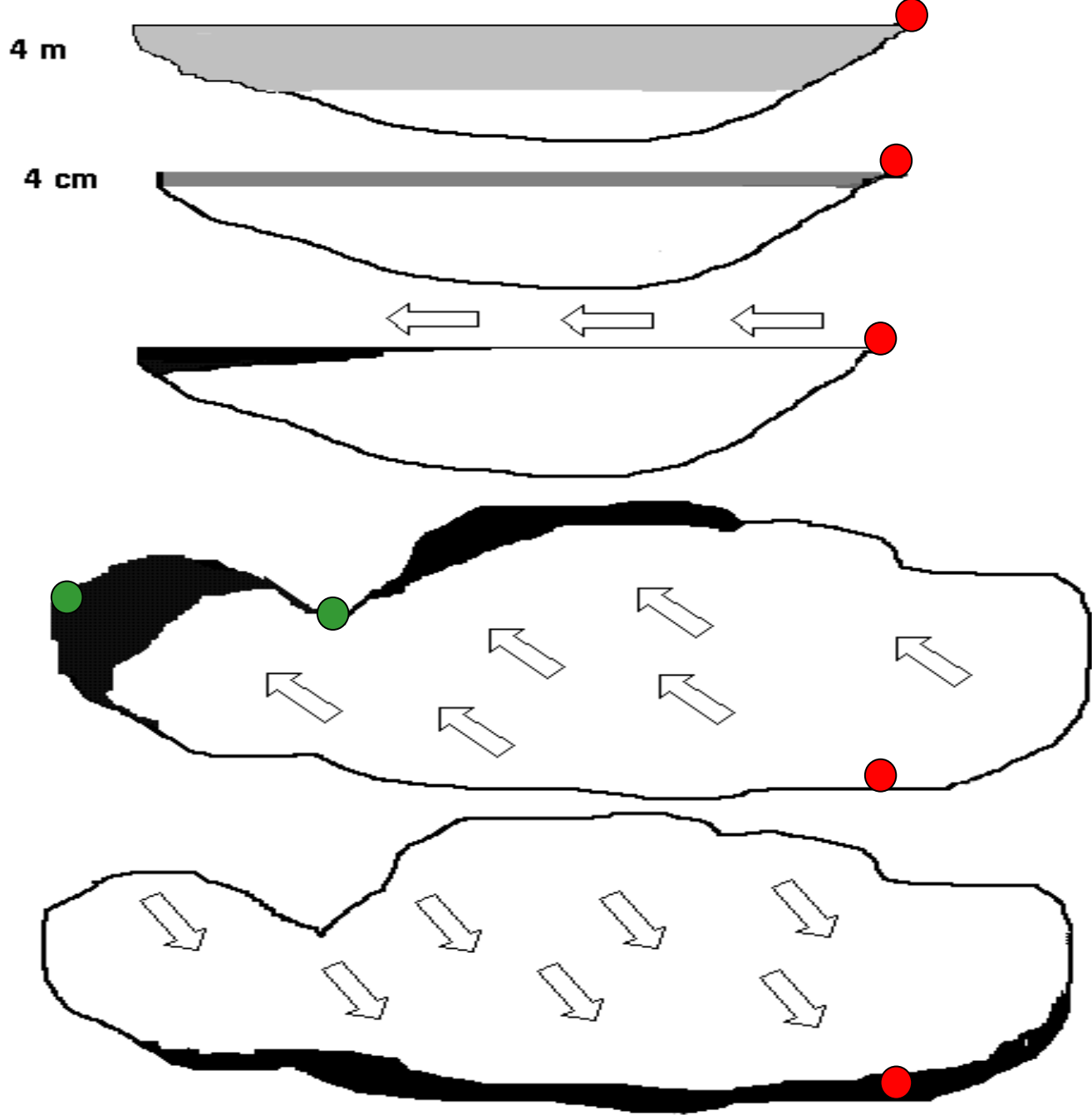
Petr Pumann

Seminář „Vyhodnocení programů zkoušení způsobilosti v oblasti orientační
senzorické analýzy a odběrů pitné a koupací vody“

20.6.2007, Praha, Státní zdravotní ústav

Co to je „vodní květ“?

- 135/2004 Sb. – „**Vodní květ sinic** (cyanobakterií) je stav, při kterém jsou pouhým okem vidět shluky sinic u hladiny, ve vodním sloupci nebo povlak sinic na hladině.“
- subjektivní posouzení – při odběrech je nanejvýš vhodná přítomnost člověka, který pak provádí vyhodnocení

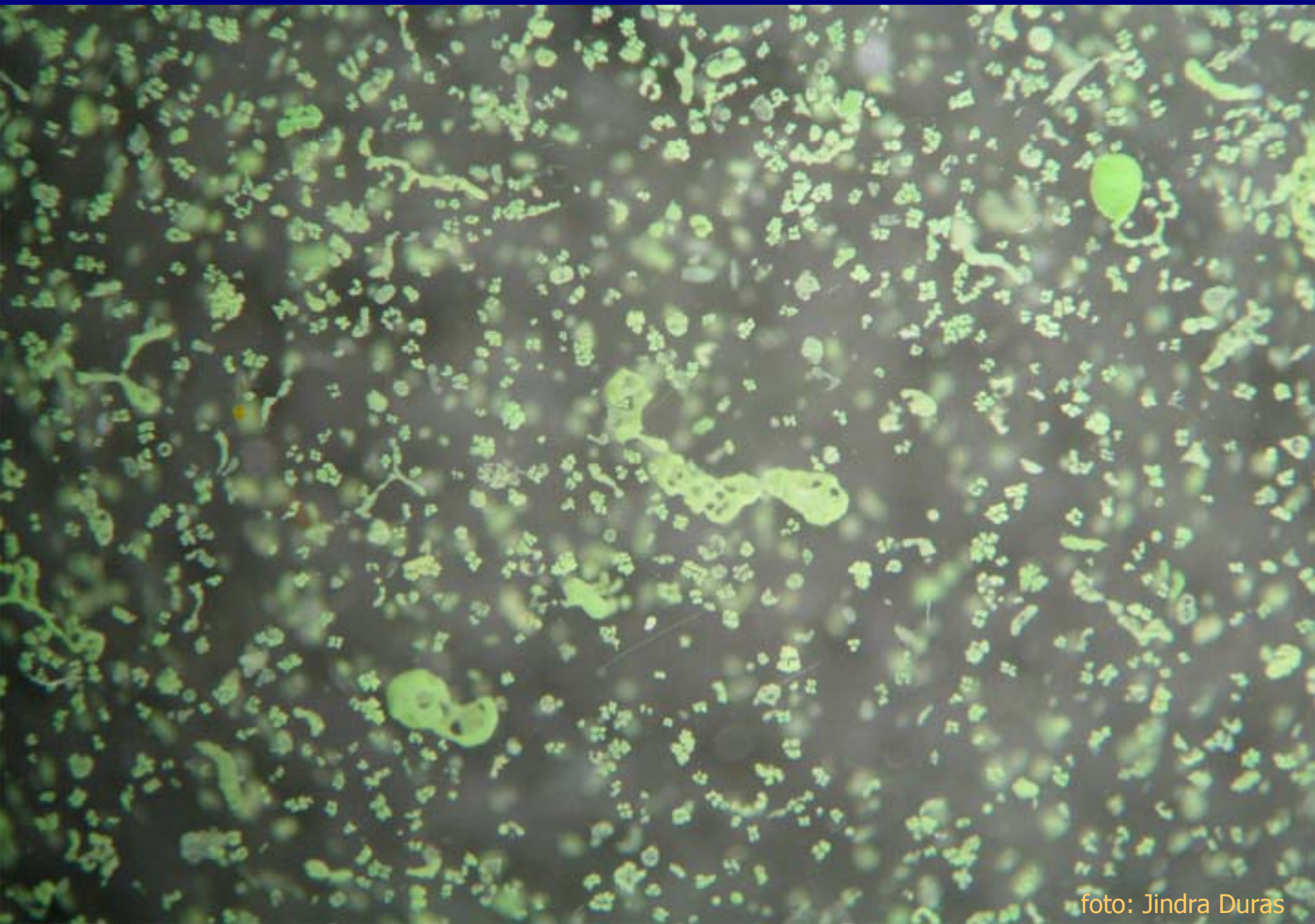

miliony buněk/ml

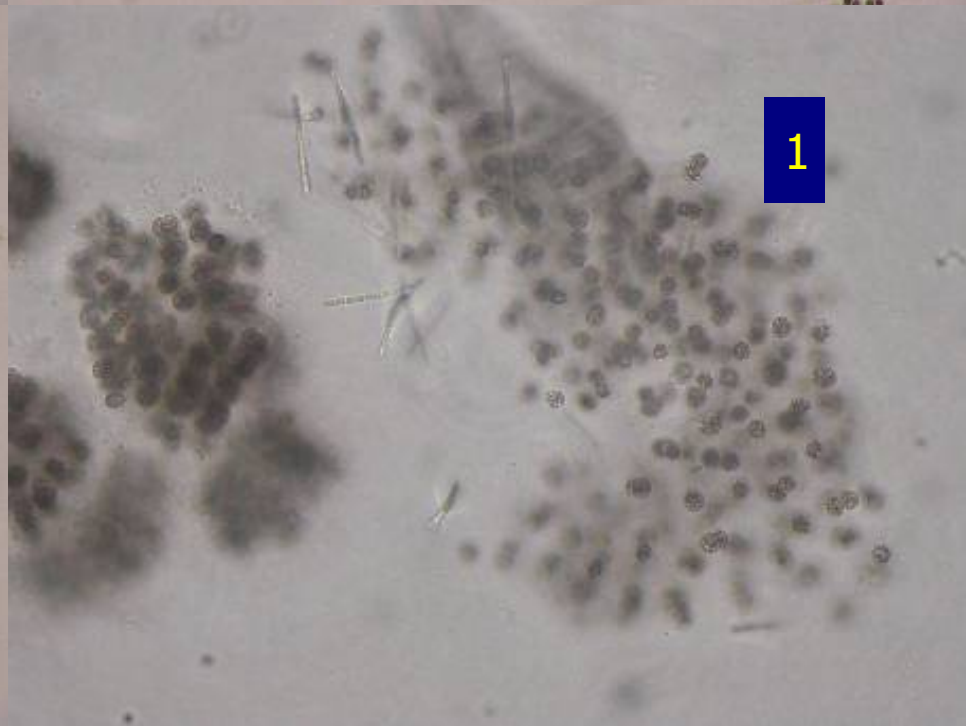
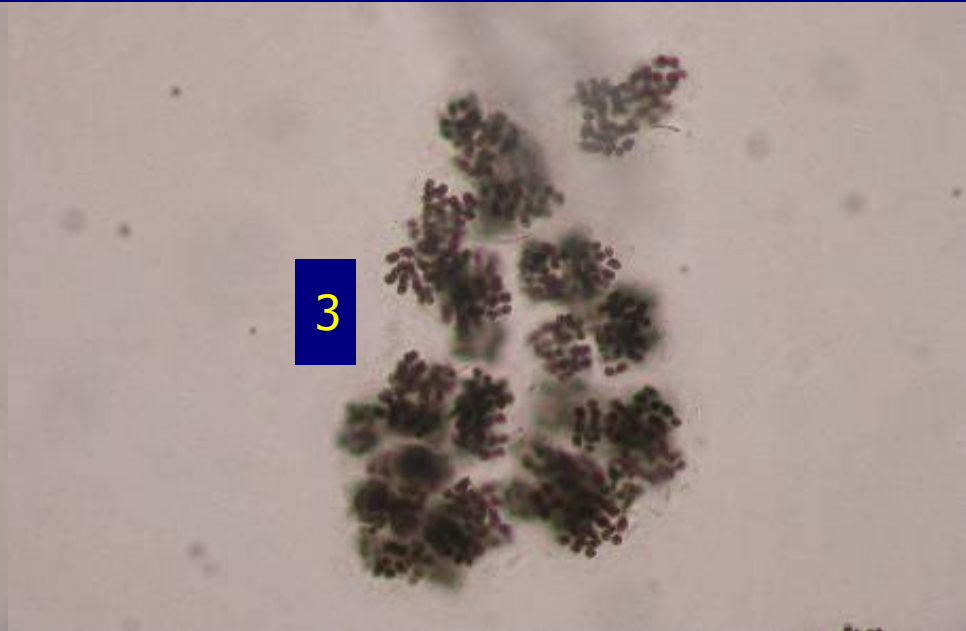
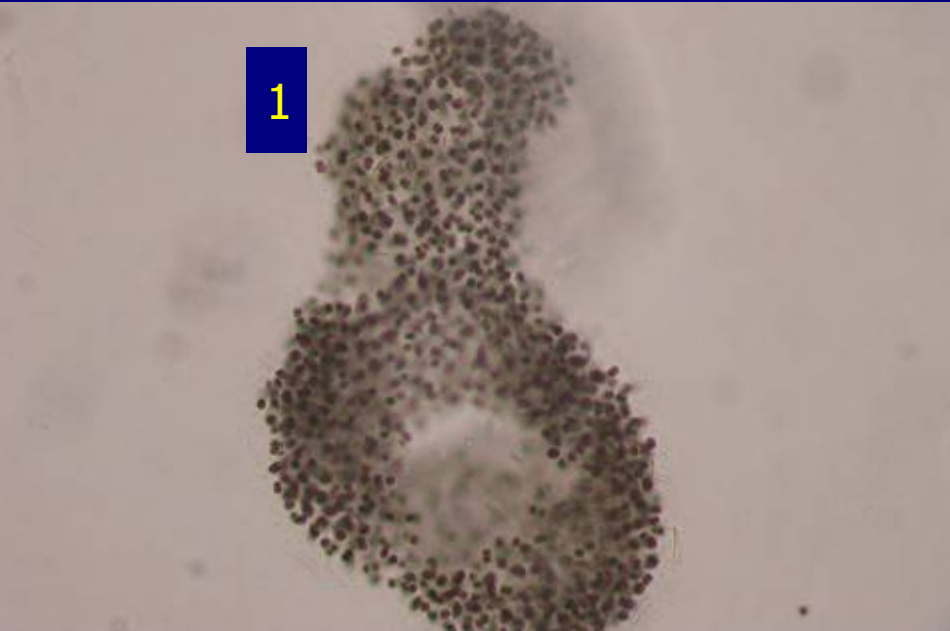

Microcystis spp.

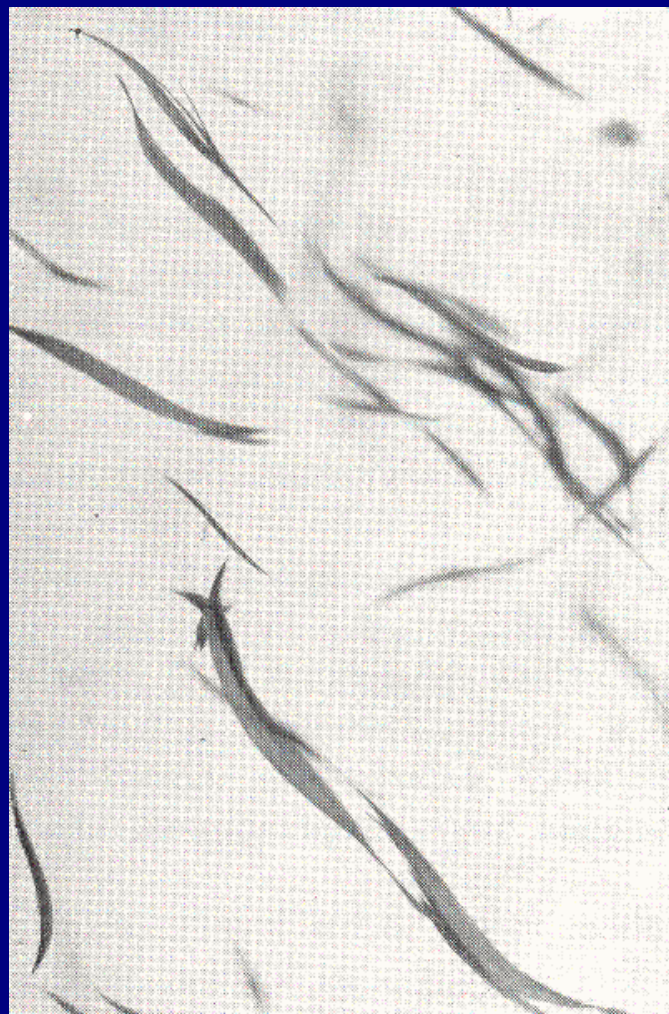
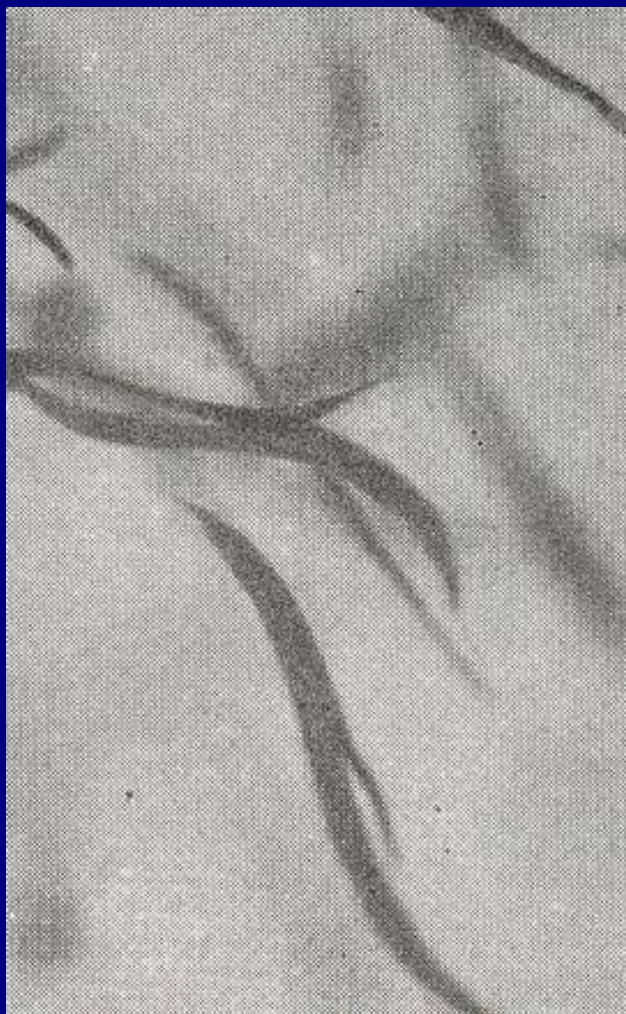

Microcystis aeruginosa (1); *M. wesenbergii* (2); *M. viridis* (3)

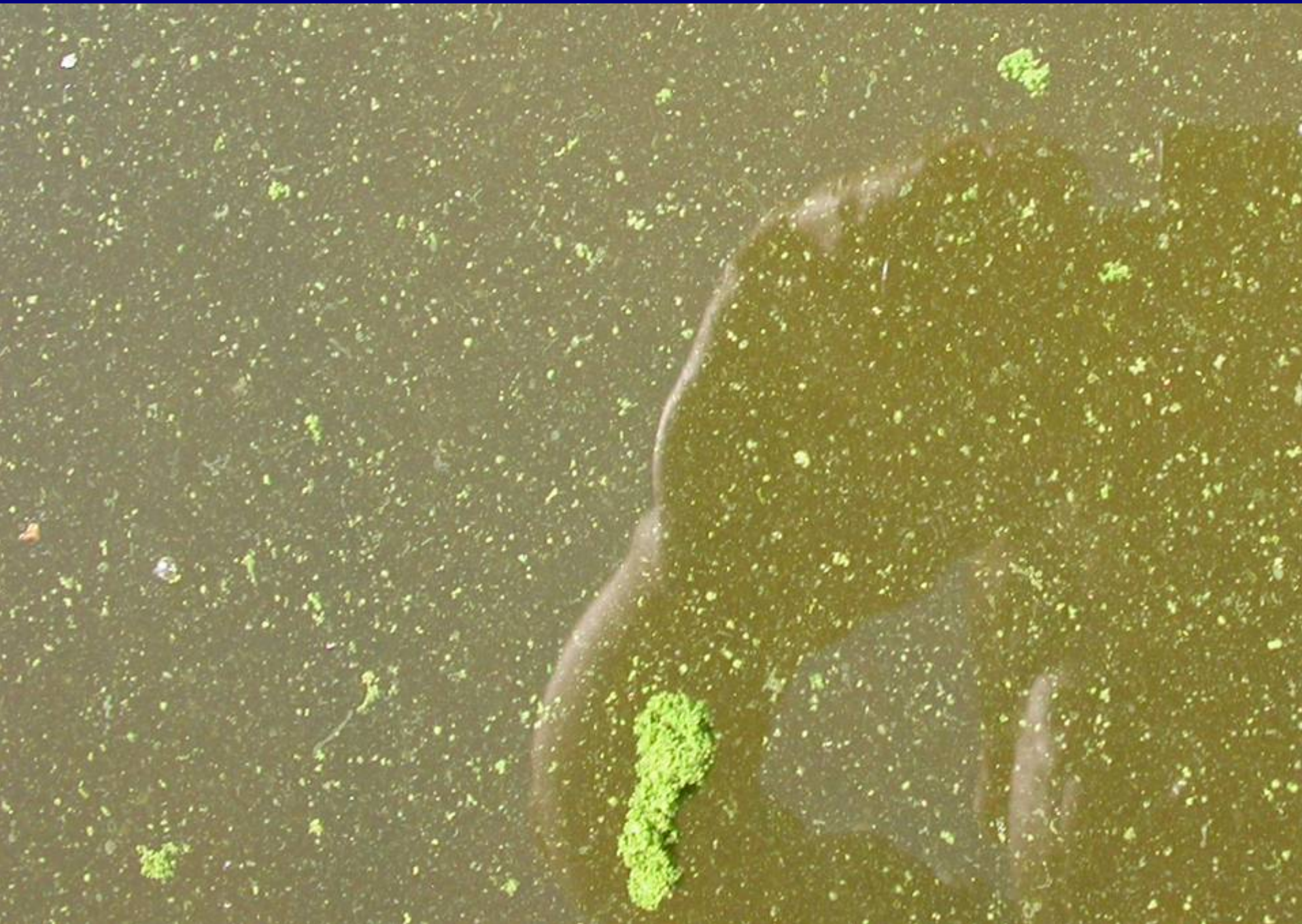

Aphanizomenon flos-aquae

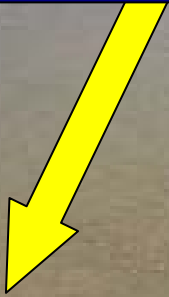
Vodní květ ve vodním sloupci

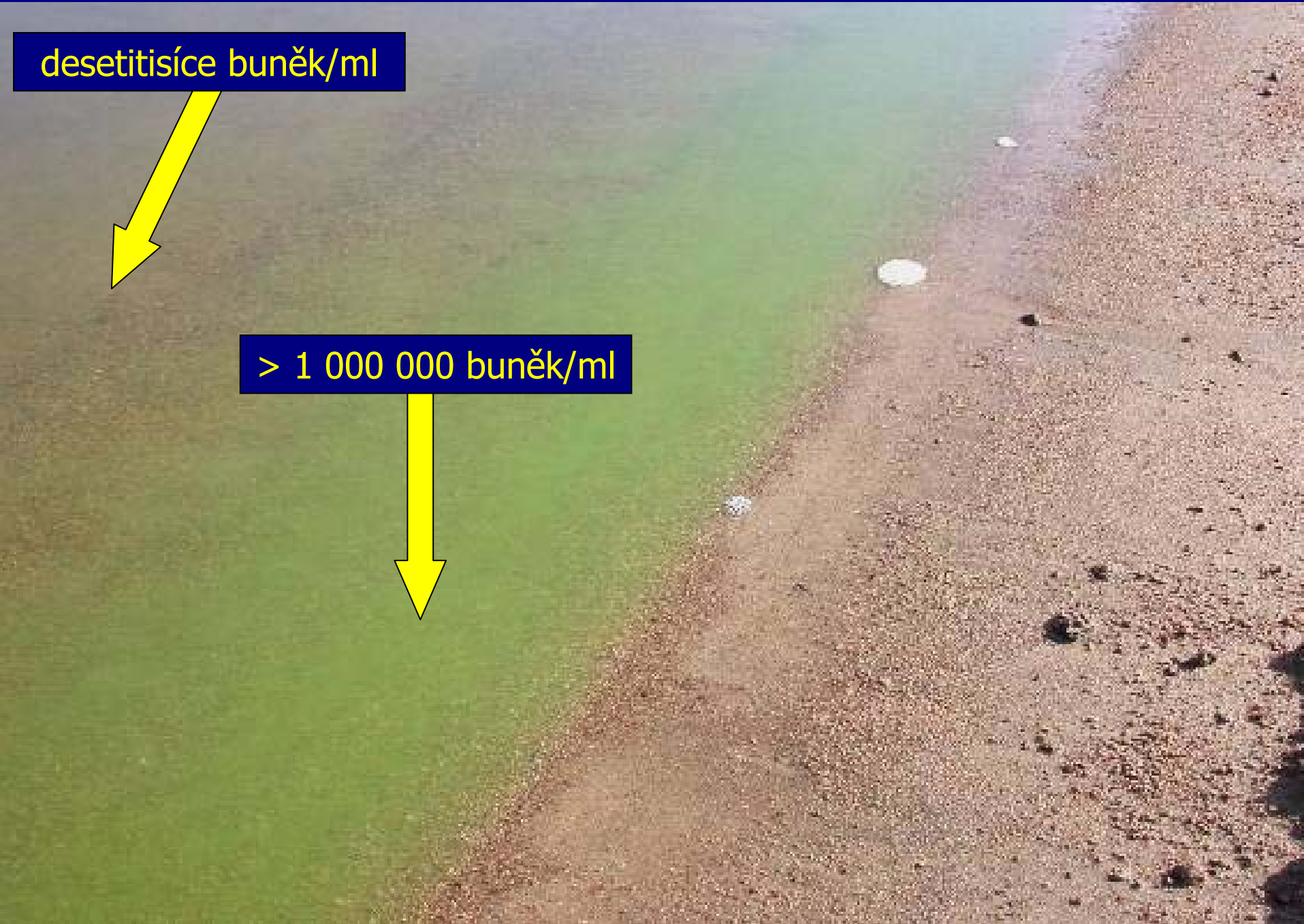

Vodní květ – nerovnoměrně rozmístěný

desetitisíce buněk/ml

> 1 000 000 buněk/ml

Vodní květ – nerovnoměrně rozmístěný

Vodní květ – nerovnoměrně rozmístěný

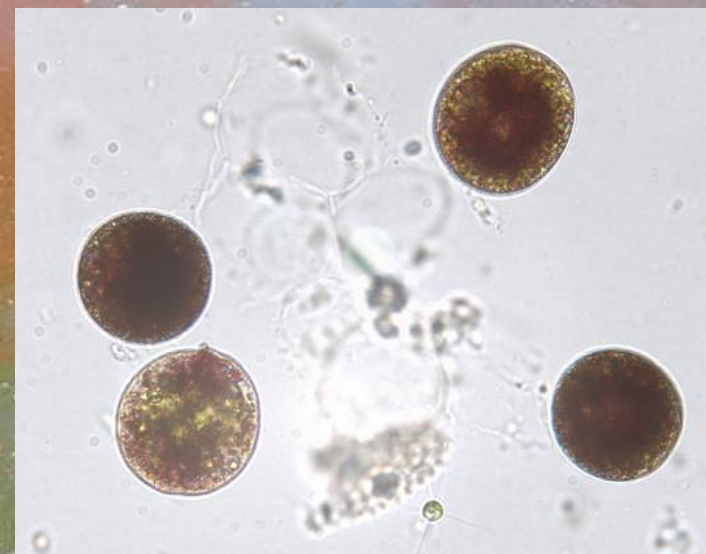

„Nesinicový“ povlak na hladině – původce *Euglena* sp.

„Nesinicový“ červený povlak na hladině – původce *Euglena* sp.

Microcystis sp. x *Euglena* sp.

Euglena sp.

Microcystis sp.

Euglena sp.

okřehek (*Lemna*) + *Microcystis*

okřehek (*Lemna*) + *Microcystis*

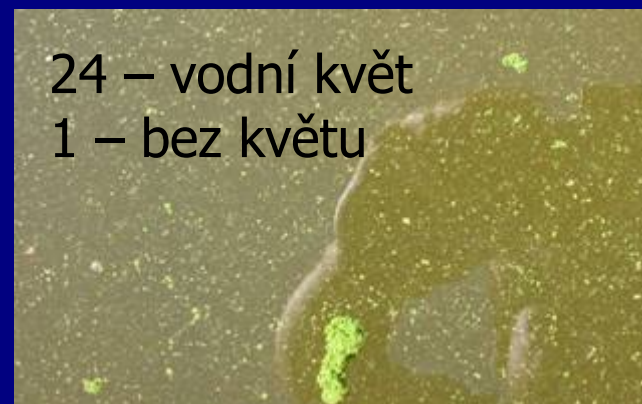
Šetření mezi účastníky PT#V/7/2006

23 – vodní květ
3 – bez květu

18 – vodní květ
8 – bez květu

24 – vodní květ
1 – bez květu

Hrbáček (Aktuální otázky vodárenské biologie 2002)

body	makroskopické pozorování sinic
1	ve vodě hladiny nádrže jsou jednotlivé vločky sinic
3	ve vodě hladiny nádrže jsou patrné četné jednotlivé vločky
5	ve vodě nádrže se tvoří drobné shluky vloček
10	sinice tvoří při klidné hladině místy (často v určité vzdálenost podél břehu) pásy vodního květu, na kamenech vznikají více či méně široké modrozelené pásy
20	na některých místech hladiny zřetelný vodní květ i při silně zčeřené hladině
50	sinice tvoří pásy hustého vodního květu
100	u hladiny jednolitá suspenze velkých vloček sinic

Janeček (Povodí Ohře)

body	popis
0	bez výskytu zřetelných makroskopických kolonií
1	výskyt kolonií velmi ojedinělý, znatelný až při detailnějším pohledu
2	kolonie zřetelné, jednotlivé, velmi rozptýlené
3	kolonie tvoří znatelný zákal popř. agregáty, bez tvorby vrstvy na hladině
4	kolonie tvoří znatelnou vrstvu na hladině, tloušťka vrstvy ≤ 1 cm, nekompaktní
5	kolonie tvoří masivní kompaktní vrstvu na hladině, tloušťka vrstvy ≥ 1 cm

Duras (Povodí Vltavy – Berounka)

body	popis
1	žádný vodní květ (VK)
2	drobné vločky řídké až roztroušeně ve vodním sloupci (VS)
3	drobné vločky středně hustě ve VS
4	vločky sinic hustě ve VS, tendence k vytváření hladinových povlaků
5	masový výskyt sinic

Finnish Environmental Institute

body	popis
0	No algae. No algae on the water surface or on the shore line. The Secchi depth is normal.
1	Observed. Greenish flakes detected in the water or when taken into a transparent container, or narrow stripes on the shore. The Secchi depth is reduced by algae.
2	Abundant. The water is clearly coloured by algae, small surface scums or cyanobacterial mass on the beach are detected.
3	Very abundant. Wide and heavy surface scums or thick aggregates of cyanobacteria are detected on the shore

Monitoring toxických sinic v povrchových vodách ČR 2006

Odběrový protokol

Vzhled vody a nádrže
čirá voda / vegetační zákal, jeho barva
vodní květ sinic – slabý / střední / masivní
květ ve vodním sloupci, u hladiny, jen v zátokách

Heterogenita VK v rámci odběrového místa

Fotografická příloha s různými stupni výskytu VK?

Kyvetový test?

- mělo by význam udělat orientační stupnici pomocí fotek s kyvetami?

foto: Jindra Duras

Zahrnout také utržené nárostové sinice?

Zápis do IS PiVo v roce 2007

- velmi důležitý popis
- pokud VK přítomen hodnotí KHS jako automatický zákaz koupání – raději psát přítomen až v případě povrchového výrazného květu

Makroskopické řasy

Směrnice 2006/7/ES

Článek 9

1. Naznačuje-li profil vod ke koupání možné rozmnožení **makroskopických řas** nebo mořského fytoplanktonu, provede se šetření, aby se určila jejich přijatelnost a zdravotní rizika, a přijmou se přiměřená opatření řízení, včetně informování veřejnosti.

Příloha III.

Profil vod ke koupání uvedený v článku 6 obsahuje:
d) posouzení možného rozmnožení makroskopických řas nebo fytoplanktonu;

Bylo zamýšleno pro sladké vody?

Pokud ne, má cenu to naší legislativy dávat?

